

To: (10)(2e) (10)(2e) @inspectieszw.nl; (10)(2e) (10)(2e) @inspectieszw.nl; (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
 (AFP/ANALYSE) (10)(2e) @minfin.nl; (10)(2e) (10)(2e) @minszw.nl
Cc: (10)(2e) (10)(2e) @rivm.nl; (10)(2e) (10)(2e) (FM/ME) (10)(2e) @minfin.nl; (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
 (BEDR/O&P) (10)(2e) @minfin.nl; (10)(2e) (10)(2e) @minaz.nl; (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl
From: (10)(2e)
Sent: Mon 9/28/2020 12:00:45 PM
Subject: opzet bespreken voor gezamenlijke brainstorm op dinsdag 29/9 over gedragsmaatregelen en Corona
Received: Mon 9/28/2020 12:01:40 PM
[RIVM Memo Afstand houden 28_09_2020 concept.docx](#)
[FW Definitief verslag GSL - SDL Kromhouthal](#)
[FW Hoe nu verder Concretiseren prototypen gedragsinterventies](#)
[FW Doorst G4 & Gedragwetenschappen](#)
[Corona - interventies.pptx](#)

Hoi (10)(2e) en (10)(2e),

Leuke presentatie! Lijkt me heel goed idee om jullie presentatie als startpunt te nemen voor het overleg van morgen. Laten we kijken of we de presentatie nog iets kunnen uitbreiden. Ik heb zo meteen een kort overleg met jullie en (10)(2e) ingepland.

Ik heb nog even op een rijtje gezet welke suggesties ik nog meer ontvangen heb en ook de input van (10)(2e) die ik vanochtend heb gehad (in geel iedere keer het hoofdpunt met daaronder eventueel nog toelichting). Volgens mij goed om dit nog toe te voegen aan presentatie.

Input:

Polsbandje wordt in Eindhoven uitgetoetst. Klaparmband voor over je kleding voor bij congres (zie mail (10)(2e) in bijlage).

Hierbij aanhaken?

(10)(2e) had ook wat ideeën voor polsbandje onder elkaar gezet:

- **Concept**
 - Een opvallend armbandje waarmee mensen aan zichzelf anderen steun voor de corona gedragsregels tonen
- **Voordelen**
 - *Reminder voor jezelf: je ziet vaak je eigen armbandje en wordt dan herinnerd aan je eigen goede voornemen en aan de corona risico's*
 - *Reminder voor anderen: je ziet vaak/soms even de armbandjes van anderen en wordt dan herinnerd aan de gedragsregels en aan de corona risico's*
 - *Sociale norm: als je veel armbandjes ziet sterkt dit de perceptie dat naleving van gedragsregels – ook in thuissituatie – de sociale norm is*
 - *Risicogericht: als je iemand zonder armbandje ziet kan je extra alert zijn rondom deze persoon (omdat niet dragen een indicatie is dat iemand de regels minder serieus neemt).*
 - *Status: door armbandje te dragen kan je jouw (intentie tot) prosociaal & verantwoord gedrag etaleren*
- **Nadelen**
 - *In-group/out-group: armbandje zou tegenstelling tussen corona sceptici en anderen kunnen versterken*

Ook bedacht ik me dat het misschien wel goed is als het een klein beetje geld/moeite kost om zo'n armbandje te verkrijgen. De gedachte hierbij is dat het dragen van een armbandje dan een sterker sociaal signaal geeft (ipv "cheap talk"), en dat mensen ook aandachtiger omgaan met dingen waarvoor ze betaald hebben/moeite genomen hebben. Supermarkten zouden het armbandje bijvoorbeeld kunnen verkopen voor een klein bedrag en de opbrengsten doneren aan mensen die geraakt worden door corona (patiënten, eenzame ouderen, etc). Dit kan de prosociale connotatie van zo'n armbandje verder versterken. Ook zou je het makkelijk moeten maken voor mensen om een armbandje als cadeau naar hun vrienden & familie te versturen, zodat de sneeuwbal sneller gaat rollen.

Al met al lijkt mij het concept toch wel kansrijk genoeg om er een experiment aan te wijden, bijvoorbeeld onder studenten.

Samen met gedragslab heel snel goede voorbeelden testen. Deze goed voorbeelden eventueel nog ophalen door grote landelijke uitvraag te doen (ook onder burgers) en hier heel veel aandacht aan te besteden.

- We vragen een grote groep gedragswetenschappers in binnen & buitenland om met ideeën te komen voor pilots voor veelbelovende beleidsinterventies rondom coronabestrijding
- We bieden hen kaders waarbinnen deze pilots moeten plaatsvinden (o.a. kosten, snelheid, schaalbaarheid, etc)
- We lobbyen voor draagvlak om minstens X kansrijke interventies te gaan implementeren.
- We organiseren een committee van interne en externe experts die de voorstellen evalueert
- Het corona RRT, RIVM gedragsteam en de externe wetenschappers gaan samen deze pilots uitrollen
- Kort samengevat: dit plan geeft ons meer ideeën en meer capaciteit om kansrijke concepten mbv grondige pilots te testen

Aansluiten bij ideeën van G4 (zie mail (10)(2e) in bijlage)

Hierbij een paar ideetjes om thuiswerkende burgers te helpen & stimuleren om vaker en/of meer betekenisvol sociaal contact hebben.

1. Werkgevers aanmoedigen om (meer) online koffiemomenten te (laten) organiseren voor/door collega's
2. Werkgevers aanmoedigen om (meer) offline corona-proof bijeenkomsten te (laten) organiseren voor/door collega's
 - a. Binnen werktijd, bijvoorbeeld een lunchwandeling voor collega's die bij elkaar in de buurt wonen
 - b. Buiten werktijd, bijvoorbeeld een maandelijks teamuitje in de buitenlucht
3. Werkgevers aanmoedigen om eenzame werknemers prioriteit te geven bij het toewijzen van schaarse kantoorplekken
4. Werknemers & ZZP'ers aanmoedigen om ter vervanging van contacten met collega's/klanten vaker bij een praatje te maken met (eenzame) buurtgenoten

Bij deze concepten denk ik vooral aan voorlichting & campagnes. Hiernaast zouden financiële prikkels wellicht ook kunnen helpen; je zou bijvoorbeeld werkgevers die "sociaal thuiswerken" goed faciliteren in een loterij kunnen laten meedingen naar mooie prijzen & publiciteit.

Wat kunnen we met Smart Distance Lab kunstbeurs (Zie mail (10)(2e) in bijlage)

Ik heb de Memo van RIVM ook nog even bijgevoegd en de link naar hun website met relevante input:

<https://www.rivm.nl/gedragswetenschappelijke-literatuur>

Groet,

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

.....
Ministerie van Financiën
Directie Algemene Financiële en Economische Politiek
 Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag
 Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag

.....
 M (10)(2e)
 E (10)(2e) @minfin.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
 This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.